

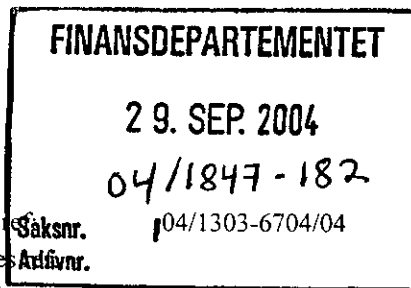

Stor-Elvdal kommune

Skatteoppkreveren

Det Kongelige Finansdepartement

Postboks 8008 Dep
0030 Oslo

Vår saksnr. 04/1303-6704/04
Deres Arkivnr.
Arkiv: 106
Saksbehandler: Jon Hallstein Rotbakken
Direkte telefon: 62 46 46 13
Telefaks avd: 62 46 46 07
Dato: 28.09.2004

Høringingsuttalelse om skatteoppkreverutvalgets utredning - NOU 2004:12 Bedre skatteoppkreving

Vi viser til høringsbrev dat. 18.06.04 fra Finansdepartementet, vedr. høring på NOU2004:12 – Bedre skatteinnkreving.

Stor-Elvdal kommune avgir slik uttalelse:

Innledning:

Skatteinnkrevinga i Norge har flere ganger tidligere vært gjennom bred behandling i Stortinget, senest i 93/94 etter Rosa-utredningen og 95/96 etter STRADEC-utredningen. Begge ganger avviste Stortinget å gjøre endringer i oppgavefordelingen og ansvarsområder. I tillegg har Riksrevisjonen, oppgavefordelingsutvalget og ECON jobbet med utredninger innenfor området.

Stor-Elvdal kommune slutter seg i hovedsak til særmerknaden fra mindretallet i utvalget, medlemmene Fylken og Røse, og går inn for at skatteinnkrevinga fortsatt skal være en kommunal/felleskommunal oppgave. Vi kan ikke se at det verken gjennom innstillingen fra utvalget, eller på annen måte er kommet frem gode grunner for å endre dette forholdet siden spørsmålet sist var oppe til vurdering.

Vurdering:

Siden 1500-tallet har skatteområdet vært et kommunalt anliggende, men først rundt 1960 ble nåværende oppgavefordeling mellom stat og kommune innført. Staten utligner og kommunen innkrever, og med dette grunnleggende prinsippet i bunn var det tatt et viktig steg i retning av å ivareta rettsikkerheten til innbyggere og næringsliv.

Skatteoppkreverne har svært gode innfordringsresultater å vise til. Når kommunene har vært utsatt for kritikk både fra skattedirektoratet, finansdepartementet og riksrevisjonen, har dette i all hovedsak vært rettet mot omfanget av stedlig kontrollvirksomhet (regnskapsettersyn) hos arbeidsgivere. Dette er også vektlagt som argumentasjon i utredningen, og vinklingen til flertallsinntillingen går for statliggjøring av skatteoppkreverområdet.

Hele utvalget stiller seg bak de funksjonelle endringsforslagene, men deler seg altså i forhold til organisering, og hvor ansvaret for skatteinnkrevingen bør ligge i fremtiden. De funksjonelle forbedringstiltakene som foreslås i utredningen for ytterligere økt løsningsgrad, kan gjennomføres innenfor rammen av et fortsatt kommunalt ansvar for skatteinnkrevingen. Vi går derfor ikke nærmere inn på noen av disse tiltakene, men viser til at kommunesektoren i lang tid har drevet et utstrakt omstillings- og forbedringsarbeid på alle områder. Mindretallet består av kommunale representanter, mens flertallet representerer stat, universitet, samt en ekstern organisasjon.

Dagens skattesystem baserer seg i stor grad på frivillig innbetaling fra arbeidsgivere og utgjør en betydelig inntektskilde for staten. 99% av utliknede skatter innbetales, skatteyternes rettsikkerhet ivaretas, skatteoppkreverne har bygd opp tillit hos innbyggere og næringsliv, brukerfokus har prioritet gjennom tilstedeværelse og tilgjengelig kompetanse som holder høyt nivå. En virkelighet som er opparbeidet innenfor vår eksisterende kommunale organisering. Ansvaret for skatteoppkreverfunksjonen har gjennom en årrekke vært satt på dagsorden, og behovet for en mer varig avklaring er nå på sin plass, både av hensyn til organiseringen av arbeidet og til de ansatte på de kommunale skatteoppkreverkontorene.

Som utadrettet organisasjon må kommunene sette kundene i fokus innenfor de rammer som er lagt enten det handler om forvaltning eller tjenesteyting. Skatt står på mange måter i en særstilling. Systemet er i hovedsak basert på tillit og sørger for at staten får inn sin del av inntektene uten særlig egeninnsats. Et slikt system fordrer at det som et minimum forventes at forholdene legges til rette for næringslivet. Flertallets forslag til ny organisering sørger for en distansering fra statens side og dokumenterer en manglende forståelse for viktigheten av nærhet til brukeren i et slikt system. Det angis at skatteoppkreverne innfordrer i underkant av 1% av forskuddsordningen knyttet til arbeidsgiverne. Hva med betydningen av forebyggende arbeid gjennom informasjon og veiledning, løpende kontakt og tilstedeværelse, samt relasjonsbygging gjennom kunnskap om og kjennskap til skattyterne og lokale forhold?

Et moment som også taler for fortsatt kommunal skatteinnkreving er rettssikkerhetsaspektet. Dette var et avgjørende argument den gang ligning og innkreving ble skilt mellom stat og kommune, og har vært det siden. Et skille mellom utlikning og innkreving organisatorisk og ansvarsmessig mener vi er et grunnleggende prinsipp som er med på å opprettholde integriteten og tryggheten rundt en uavhengig og god innfordring.

Organiseringa bidrar også til å opprettholde det kommunale selvstyret, bl.a ved at kommunene her har et incitament til å påvirke sitt eget inntektsgrunnlag. Gjennom de kommunale skatteutvalgene sikres også folkevalgt innsyn og kontroll, noe som generelt anses for en viktig del av vårt styresett.

Fortsatt kommunal skatteinnkreving er av flere årsaker både nærings- og distriktsvennlig. Det er med på å opprettholde nærheten til det offentlige som samarbeidspartner, gjøre næringslivets vei til riktig informasjon kort, og beholde gode og etablerte innkrevingmiljøer ute i kommunene, og å opprettholde kompetansearbeidsplasser i distriktene. Opprettholdelsen av eksisterende innkrevingskompetanse er spesielt viktig siden dette direkte påvirker kvaliteten på innfordring av kommunens egne kommunale krav. Særlig i små kommuner – som det fortsatt er flest av i Norge – er dette viktig.

At mange kommuner benytter private inkassobyråer til innfordring av kommunale krav er ikke et argument for å flytte ansvaret for skatteinnkrevingen. Særlig i små kommuner – som det fortsatt er flest av i Norge – er dette viktig.

At det er behov for større fagmiljø og kompetanseheving i mange små kommuner kan vanskelig imøtegås. Samtidig bør denne styrkingen ikke komme på bekostning av noe som allerede fungerer godt, men heller som en styrking innenfor eksisterende miljøer.

Konklusjon:

På bakgrunn av det som er anført foran, går Stor-Elvdal kommune inn for at skatteinnfordringen i Norge fortsatt må være et kommunalt eller felleskommunalt ansvar som i dag.

Med hilsen

Jon Hallstein Rotbakken
skatteoppkrever